

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Diumenge 14 de Febrer de 1897

Núm. 3.193

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. P.as. 3/50
a provincies trimesores.
Estranger y Ultramar.
Anuals, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, plassa Sant Jaume, 2.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

CENTRO VITICOLA DEL VALLES

GRANS CRIADERS DE CEPES AMERICANS

E HISPANO-AMERICANS

EN

Montmeló, Parets, Montornés y Moncada

25 hectàrees de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, proveïdors dels principals Centres, comarcas agrícoles, vivers
oficials y particulars del Estranger, Península y Balears, premiats ab gran diploma de
mérit en lo Concurs vitícola de Badalona de 1892. Representació en totes las provin-

Demànis lo Catàlech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat
garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL
Ponent, 61, Barcelona

SUB DIRECCIÓ
Mar, 46, Valencia

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA
Pere Fàbregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS

GUANO DELMAS CONCENTRAT

FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las
regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las
plantas necessitan y en la forma més convenient per a assimilació, enrobustint pode
rosament las plantas, donantoshi una gran resistencia sobre las enfermetats que pesan
sobre ellas, augmentant lo rendiment d' un modo sorprendent.

Classificació del guano: **DELMAS**

«Guano Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial per a l' cultiu del arrós.
«Guano Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu per a l' cultiu de Cereals, Pa-
tatas, Hortaliçass, Afuls, etc.
«Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial per a l' cultiu de las vinyas, taron-
jers y de tots los arbres.

Garantisém la composició de nostres Guanos sobre factura.

SE RETRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LS LABORABLES A PE-
TICIO.

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.

OPERA tots
LOS DIUMENGES.

Passaig de Mata, 12,

REUS

Dias de despalg tots los festius.

AVIS

D. MARINA CAVALDA CAPARO

LLEVADORA

Aprobada per la Real Academia de medicina y cir-
rúrgia de Barcelona.

S' ha establert en Reus, carrer del Galló, nú-
mero 22. pis primer.

SECCIÓ DOCTRINAL

Crónica y crítica

Lo diari oficial ha publicat ja las reformas de Cu-
ba, pero las ha publicat no per a que s' procedeixi á la
seva immediata implantació, y si únicament per a pas-
sarlhas al Consell d' Estat, al objecte de que aquest alt
Cos consulti emeti l' seu superior informe per a l' cas
de que l' text de las reformas excedis á las sevas lli-
bertats políticas consignadas en las bases que votaren
las Cortis y com que s' podria donar lo cas que l' Con-
sell d' Estat esperés, d' acord ab lo govern, á dictami-
nar cuan aquest cregui oportú, qui 'ns assegura que
las reformas no han sigut confeccionadas mes que pe-
ra veure si, com s' ha dit, contribuïan a la mes
prompte pacificació. Nos costa tan explicar lo camvi
de conducta del senyor Cánovas y l' partit conservador
en lo que respecte a la manera d' apreciar la insurrec-

ció cubana, que motius hi ha per a dubtar de que don-
gui a Cuba reformas, la actual situació.

Parlar tant de autonomia y dels drets que tenen las
colonias á governarse per ellas mateixas sens perjudici
de la soberania d' Espanya en aquellas terras, y espan-
tarse de la mes petita indicació que en aquell sentit
fassin las diferents nacionalitats espanyolas que en
mitj dels desastres presents anyoran sa passada gran-
desa, es tan absurd y tan perillós, que aixís com tal
contradicció posa en evidencia la ineficacia del actual
govern, podria ensenyar al poble, ab l' exemple de Cu-
ba, la manera com se pot lograr del poder executiu la
concessió d' autonomies y libertats regionals.

Nosaltres, no obstant, volém equivocarnos, volém
que l' camvi del senyor Cánovas, sigui fruyt d' una
ferma convicció; volém que l' text de las bases de re-
formas sigui l' resultat d' un madurat estudi de la si-
tuació de la isla y dels remeys que aquella situació re-
clama, y volém encara mes, volém que l' trasllat de las
reformas al Consell d' Estat obeheixi á un desitj de
procedir ab acert, per a anar, una vegada evacuat l' in-
forme que s' interessa; á la implantació de las refor-
mas ab un criteri fixo, una sana intenció, y una evi-
dent sinceritat.

Y voldríam tant, no per a tirar en cara al actual
govern la inexplicable preterició en que ha posat a las
regions espanyolas respecte a Cuba, que no pot alegar
mes poderosas rahons que aquellas, si no es la d' ha-
verse aixecat en armas; voldríam tant per a poguer de-
manar ab doble motiu la restitució de nostras liber-
tats políticas y administrativas sens donar motiu á que
nostres detractors nos taxin de separatistas, y menos
encara de filibusteros.

En lo coro de alabansas al ejército español, avuy es
lo pretendent qui fa sentir la seva autorizada veu, y no
en lo reduhit espay que tancan las quatre parets de
son palau, sino en l' extens territori dels Estats Units.
Per si encara no 'ls ho havia explicat cap espanyol, in-
clós Cartelar, el del pico de oro, es avuy Carlos VII,
qui ab tota solemnitat los recorda l' valor del exercit
espanyol, d' aqueix exercit que en dos anys no mes
logra quebrantar la insurrecció cubana y que tants
prodigis está realisant contra l' enemich á Filipinas.
De brillantes campanyas, per ara no hi han hagut mes
que las dels diaris que han agafat la guerra per lo can-
tó del negoci. De los campanyas militars, no 'n sabem
res mes sino que portém dos generals inutilisats, y es-
tém en camí d' inutilisarne dos mes. Com qui no hi
toea; quatre capdills, quatre guerreros de qui la ma-
dre patria no sapigué apreciar las sevas qualitats mili-
tars que deixan consignadas per a que la historia 'n
fassi d' ells altres Napoleons ó Molskes, en los seu dia-
ris telegramas oficials donant compte al govern de que

cuatre soldats y un cabo que anavan al atzar per zlos
camps de Cuba ó Filipinas toparen ab una partida in-
surrecte á la que causaren morts y ferits cincnanta.

Que s' elogihi la conducta del pobre soldat arrancat
á la profunda é inagotable estimació d' una mare, que
s' fassi constar una y mil vezadas las condicions per
ningú posadas en dupte, de suferit y temerari del soldat
espanyol, tot aixó está bé y molt posat en rahó, pero
que s' digui que nostre exército actual, lo de fa trenta
anys, es lo que realisá proesas al Africa, es una afir-
mació tan gratuita que l' més petit detall de las dos
guerras colonials, la contradin y rebat. Lo valor y te-
meritat personals son suficientes en una guerra com la
de la Independencia, á primers del sigle que está per
acabar, en la que cada marge era una trinxera y cada
espanyol un guerriller y cada casa un castell y cada
poble una legió disposada á batres ab l' invasor comen-
dada per lo general No Importa; pero en una guerra
com las actuals en que l' exercit espanyol ha de lluytar
contra un enemich que á poca diferència, gosa de las
mateixas ventatjas de que gosava l' poble espanyol, en
aquell gloriosa epopeya, més que las bonas cualitats
del soldat son indispensables las del capdill que ab son
acert l' ha de portar a la victoria, ó ab sa ineptitut á
la més vergonyosa de las derrotas.

Y que, per desgracia nostra, no te Espanya cap
general que, feta excepció del digne actual ministre de
la Guerra, sobressurti d' una mitjanja ja sigui aixó de-
gut potser á la defectuosa organizació de la ensenya
militar, ó á la falta de realisació de grans maniobras
per las que s' pugui deduhir las bonas qualitats ó de-
fectes del Estat Major comparat ab lo d' altres nacions
que s' distingeixin en la táctica militar.

Tot alló de que l' soldat espanyol s' embarcava per
Cuba, alegre y ple d' entusiasme coratje, y cada hū
ab ganas de menjarse mitja dotzena de mambises; tot
alló de que tot Espanya despedia als soldats expedicio-
naris delirant de verdader patriotisme; tot alló de Mo-
rin los tocinares! y de volguer declarar la guerra als
Estats Units, tot s' ha esmortuít, tot ha acabat, com
se van apagant las alabansas y las glorificacions al
ejército vencedor y al soldado castellano con la guitarra
en la mano, per a donar pas á las corrents de pau que,
gracias a Deu, al últim acaban per imposarse.

Que las eynas del treball tornin a Cuba las riques-
sas que en los desastres de la guerra miserablement ha
perdut.

Los republicans unionistas de Madrid hon exemple
han donat als de provincies, en lo «meeting» que per
commemorar la proclamació de la república, celebraren
lo dia 11 en lo «Circo Colón» aquella via. Tot era
parlar lo Sr. Salmerón del partit únic, y de la neces-
sitat d' obehir tots los republicans, convenientment

disciplinats, de la quefatura d'una intel·ligència superior (la d'ell per exemple), y de la conveniència de donar per desterrat lo procediment revolucionari, pera adoptar lo possibilista, tot era parlar, repetim, d'aquells extrems, com esvalolarse y protestar l'auditori, demanant revolucions, fora quefes y abaix la unió.

La Publicidad, las emprent en la seva edició contra aquella turba anònima que no protesta sino cridant, y 'ls increpa dihent que á qui no te valor pera refutar opinions ejenas demanant la paraula y fent us d'ella pera exposar rahons en lloch de crita é interrupcions, se l'ha de tenir present pera expulsarlo com á element pernicios.

Están tan acostumats los partits espanyols á celebrar, inclós los republicans, «meetings» y assambleas en las que son no mes las inteligencias privilegiadas las que actuan de protagonistas, fent servir á la multitud anònima de La Publicidad de mers comparsas, que quan aquets s'excedeixen una mica, tot es aixecar lo crit al cel y tractarlos d'ignorants y demés cosas per l'estil.

Aquell colega vol que qui no te dots d'orador calli, y per tant asenleixi en tot cuant diguin los directores de las multituds, lo que es igual á volguerlas aniquilar, y devegadas la criada 's torna respondona, y per nosaltres cuan s'ho torni del tot potser las cosas aniran millor, que de oradors polítichs, tothom ja n'está fins al coll.

Q. A.

La ópera catalana

Tots los pobles ahont las bellas arts s'estiman en lo que valen, posan especial cuydado en fomentar la afició á l'art lirich-dramátich, donchs han comprés que per la cultura d'un poble es assumpto de capital interés, y no escassejan los medis fins á poguer tenir un teatro propi, ahont se pugan reflectar sas costums y sentir cants populars en la llengua mare, trobant aixís las molts bellesas y adelantos.

Es de doldrer per nosaltres que las tentativas fetas fins ara per poguer implantar l'ópera catalana hagin fracasat, cosa molt més d'extrañar, disposant, com podem ferho, de tots los elements necessaris, donchs nostra llengua 's presta com la primera, per sometres á las exigencias de la frase musical; més dirém: es la més propia pel cant, ja que sas paraulas son ben proporcionadas, sonoras, per recrear l'oido més descontentadís, y es tan melódiosa com l'italiana.

No podem tampoch donar culpa á la falta de composicions, donchs distingits mestres catalans tenen obras que esperan solzament lo dia de lograr sortir á la llum per poguer cridar ben fort en pró do sos autors y del teatro lirich catalá, tenint també per sa execució un sens fi de cantants catalans, entre 'ls que s'hi comptan alguns tinguts per sos mérits com á celebritats de l'art, en lo món musical, poguent ab ells formar companyias enteras d'ópera catalana.

Ara que de nou es pensa de tal millora y que será un fet lo poguer apreciar una obra d'un mestre catalá en tals condicions, desditzariám que 'ls seus iniciadors no deixessin lo camí emprés, tant en profit del art y de la cultura de nostre públich.

ALEXANDRE MARRACO.

CRÓNICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 13 de Febrer de 1896

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including Barometre, Grau, Pluja, Aygua, Estat, and Observacions for the date of February 13, 1896.

En los salons de las favorescudas societats «El Olimpo», «El Alba», «Centro Republicano Democrático Autonomista» y «Juventud Reusense», avuy á la nit tindrà lloch lo quart ball de disfressas de la present temporada.

Segons noticias que tenim, dits balls prometen veures molt animats, puig la gent jove, ab sa natural desprecupació, fa tota classe d'esforsos pera referse dels ratos de mal humor que 'ls fa passar la actual crisis y los actuals guerras cubana y filipina.

Si la temperatura d'avuy no desdiu á la que hem vingut disfrutant durant tota los dias de la setmana que está en son acabament, es d'augurar que l'concert públich que de dos quarts de dotze del mitjdia á dos quarts de la tarde donará avuy en lo passeig de Mata la llorejada Banda Municipal, se veurá favorescut per una tan numerosa com escullida concurrencia, que dispensa á tan recreatiu siti la seva predilecció.

També es de creure que no serán pocas las personas que aprofitant tan estiuhenca temperatura, s'arribarán fins á la «Bassa nova» ó á la «Boca de la mina» á beure un got d'aquella fresca y cristallina aygua, única diversió que per ara nos toca los dias festius.

Com hem vingut dihent dias enrera, avuy es lo designat pera l'estreno de la ópera catalana «La Fada» en lo teatro «Prado Saburense» de la important y pinpiresca vila de Sitjes.

Lo que aquesta festa, solemnitat podriám dir, significa pera Catalunya, prou dit ho tenim y no cal repetirho: l'aconteixement teatral será com pochs se 'n registran en los anals del teatro de la nostra terra, y la concurrencia que hi assistirá, la més escullida y notable dintre la literatura y bellas arts catalanas.

Lo SOMATENT que desde l'primer dia ha vist ab molt de gust la manifestació artistica-literaria y musical que l'estreno de «La Fada» motiva, felicita, y 's felicita á sí mateix, del entusiasme que ha despertat en lo mon intelectual de Catalunya, y com siga que un de nostres antichs companys de redacció 's trasladará á Sitjes espresament pera assistir á la primera representació de la obra d'en Morera, en lo número próxim publicarem una detallada ressenya d'aquesta festa genuinament catalana.

A jutjar per las apariencias tothom diria que en aquesta ciutat nos amenssa algun perill.

Varias parellas de la benemérita, suposém per ordre superior, vigilan contínuament los establiments públichs, ademés dels individuos de la policia gubernativa.

Aquesta ostentació de forsas no fan, ni parlan, gens á favor de nostre vehinet, en excés tranquil, mentres que en cambi lo perjudica á la vista dels forasters.

Si es que 's persegueix algun deliote, altres medis te la Autoritat pera no recurrir á la ostentació d'aquellas forsas, cas de que sigui en son ánim evitarlo.

Llegim en La Renaixensa:

«Devant d'una concurrencia molt numerosa que omplia 'l Saló de Cátedras del Ateneu, lo conegut enginyer y escriptor D. Esteve Suñol doná sa anunciada conferencia sobre «Lo terror catalá y sa divisió en comarcas naturals». En un mapa de Catalunya disposat al efecte al costat del conferenciant atá dibuixant aquest sistema orográfich é hierográfich de la nostra terra, donant detalls abundantíssims y curiosos y després de la disposició de las montanyas y 'ls rius va deduhirne la natural divisió en las comarcas que existeixen y son generalment reconegudas. Includí en aquesta divisió los trossos de terra catalana que foren artificialment adjudicats á Fransa y 'ls que una dolenta distribució administrativa juntaren á la provincia de Huesca.

En fi no 'ns esteném en més explicacions, porque 'ls nostres lectors podrán llegir la conferencia en aquestas mateixas planas y d'ella podrán treure gran número de notes curiosas y datos certs y documents que creyém útils y ben indispensables per lo bon coneixement de la nostra patria.

Un llarch aplauso resoná després de la conferencia y son autor fou molt felicitat.»

Aquesta tarde á las 3, en la sala de café de la societat «Centro de Lectura», lo cavaller Corona di Ferro hi donará una sessió de prestidigitació y equilibri.

Las societats de recreo que celebran avuy balls de disfressas han tingut la atenció d'enviarnos invitacions de senyora pera 'l mateix.

Pera commemorar lo primer aniversari de la mort del insigne escriptor don Joseph Ixart, l'«Ateneo Tarraconense» ha organiat pera lo vinent diumenge dia 24 dels corrents, una manifestació de sentiment que anirà á depositar unas coronas en la tomba del immortal escriptor tarraconense y celebrará, en la nit del mateix dia, una vetllada necrológica á sa memoria, que tindrà lloch en lo saló d'actes d'aquell centro instructiu y recreatiu de la vehina ciutat.

Segons nota que se 'ns ha facilitat per la Administració de Consuns, lo recaudat ahir per varias especies puja la cantitat de 966.27 pessetas.

Escriuhen de Tortosa:

«Nostres pagesos se troben desalentats en vista de la escassetat d'ayguas caygudas; durant lo present hivern, las quals sols serviren pera posar la terra be pera sembrar cereals y llegums, pero com los vents que 'ns han assotat desde que plugué casi ha desaparescut per complert la humitat, si prompte no sobrevenen novas plujas, temen que las cullitas pendents tornarán á ser nulas, com succebi l'any anterior, á causa de la sequedat.»

Avuy á las set del matí tindrà lloch en la sala de vistas del que fou Audiencia de lo criminal d'aquesta ciutat, l'acte del sorteig dels minyons del present reemplás del exércit.

En lo número d'ahir de la popular revista teatral de Barcelona Lo Teatro Regional roberem un exemplar del monólech «Un Sarauhista», del escriptor don Emili Vilanova, que en dit número repartía per fulletí, ademés de la continuació del drama «Riatillas y plorallas».

«Se han recibido cartas de Melilla, en las que se describe una expedición cinegética al monte Gurugú, efectuada por varios militares españoles.

Añádese en las mencionadas cartas que numerosos moros que encontraron al paso los expedicionarios, agasajaron mucho á nuestros militares.»

Es lo que 'ls hi hauria passat sempre si haguessen tingut enteniment y 's haguessen deixat las gachonas mias y 'ls luceros del alba á la butzaca. Los moros y las moras no hi están per amoréts quan portan á Melilla virám per vendre, «Aquí tens la gallina; donam los diners, y que Deu t'ilumini.»

Pero 'ls soldats y 'ls no soldats sembla que s'ho prenían d'aquella altre manera, y que, no contents ab dir bofonadas a las moras, anavan á molestarlas en sas oracions als fossars, piadosa costum que en terra de cristians no ha lograt treure gayre ufana. Lo que treu ufana en la major part de fossars de poble son unas malvas y uns fonolls que semblan arbres.

Are hi ha més seny que no hi havia hagut y per aixó 'ls metjes no tenen gayre feyna á serrar camas. Los militars van terra endins de Morería sense que 'ls valors pujin ni baixin y sense que s'hajin d'organisar guerrillas de la muerte. Y si hi cassan algun cunill ben sen es y que bon profit los fassi.

Portantnos seriament pujém y baixém d'un Gurugú que fins ha anat pels telégramas. Fent lo que fan los soldats á la Boqueria porque las pabanas que se 'ls creuhen los hi donguin los millors préssecs que hi ha al cistell, nos haviam d'acóntentar ab aquell mató de monja del Park que s'aixecá á copia de cabassots de terra poch després de la moixinganga de Melilla.

Y es que 'ls rifenys son més bons que 'l pa. No mereixen pas un vehí com lo que tenen.

Lo Comité de Catalunya pera la Exposició Universal de Brusselas, inspirantse en lo desitj de fomentar la concurrencia á dit certámen, ha establert la seva oficina en l'Institut Agrícola Catalá de Sant Isidro, Portaferriera, número 21, de deu á una del matí y de quatre á set de la tarde, ab objecte d'atendre las peticions que se li fassin de programas, planos, demandas d'admissió, etcétera, al mateix temps que facilitarà tots los antecedents y noticias que se li demanin verbalment ó per escrit.

SECCIO EXTRANJERA

FRANSA

La Comissió parlamentaria del exércit examinará en sa última reunió la proposició de Mr. Le Herissé, proposant la creació de vinticinch companyias de ciclistas militars.

Lo diputat de Rennes doná compte en apoyo de sa proposició del resultat satisfactori dels experiments fets en las últimas maniobras del segon cos d'Exércit. Digué que, á son entendre, Fransa no ha de deixarse adelantar en aquest assumpto per altra potencie.

La Comissió decidí per unanimitat pendre en consideració la proposició de Mr. Le Herissé, qui fou nomenat ponent provisional ab la missió d'entendres lo avans possible ab lo ministre de la Guerra sobre aquest assumpto.

Se reuní lo dijous en lo palau Borbón la subcomissió encarregada d'examinar la elecció del abat Gayraud per lo tercer districte de Brest.

La Comissió 's componia de Mr. de Soqué, repu-

blicá, Mr. Fambert, radical, y Jules Guesde, socialista.

En l' acta de la elecció constan diferents protestes essent la més important la dels amichs del comte de Blois, contrincant realista del abat en la citada elecció. Dita protesta 's basa en la ingerencia del clero, á favor de la elecció cual candidatura fou recomanada, al dir dels realistas, en varis púlpits de las iglesias del districte.

Altras protestas conté també dita acta, pero son de poca importancia.

No obstant aquestos fets invocats, lo ponent Mr. de Fambert, opina que, havent obtingut l' abat Gayraud una majoria de més de mil vots sobre son contrincant, no podian los fets indicats modificar lo resultat de la elecció.

No es, donchs, probable que hi hagi ni invalidació ni sisquera informació prèvia; y per lo tant en la próxima sessió será presentat lo dictamen proposant la admissió del nou diputació.

INGLALERRA

La Companyia del Niger ha rebut un telegrama de sir Taubman-Goldie, anunciantli la presa de Bida y la ocupació del palau del Emir de Nausé, efectuadas per lo cos expedicionari.

Lo dia 25 de janer últim se verificá la gran batalla decisiva, que durá tot lo dia.

Lo cos expedicionari perseguia ja feya temps al enemich, quan á la matinata de dit dia 's presentaren devant als expedicionaris numerosos grupos de foulahs ab un total de més de 30.000 homes que ocuparen las montanyas vehinas de Bida, destacant algunas forsas ab intent de topa ab la columna expedicionaria.

Lo quefé inglés ordená l' avans d' un destacament, compost de quatre companyias, ab quatre ametralladoras, en direcció á las possessions enemigas, permanesquent lo restc de las forsas formadas en cuadro pera defensarse del atac dels foulahs.

A la una de la tarde, havent arribat lo destacament avansant á poca distancia del grós del exércit negre, comensá lo foch de la artilleria que obligá á las masses enemigas á retirar-se ab grans pérduas, fent lo mateix las partidas volants que intentavan assaltar lo cuadro format per lo resto de las tropas europeas.

**

Lord Georges Hamilton, secretari d' Estat en la secció colonial, declará que actualment lo b'at se ven á menos preu en las Indias que en la metròpoli, sent d' esperar que una part de la gran cantitat d' aquést, importat á la India y procedent de California, será reexpedit á Inglaterra y venut á baix preu.

Manifestá igualment que, segons opinió del virrey, que ha sigut consultat oficialment, ab los recursos actuals, units á las midas que s' han prés, hi ha bastant pera atendre á las necessitats de la població indígena.

ITALIA

Telegrafian de Roma que l' almirant Comevaro conferenciá ab Mr. Brin, ministre de Marina, y ab Mr. Visconti Venosta, ministre de Negocis Extranjeros.

L' almirant deu sortir avuy pera Nápoli, á fi de pendre lo mando de la primera divisió de la escuadra que está anclada en aquell port y disposada pera sortir eventualment pera Creta.

GRECIA

Lo govern grech ha dirigit una nota á las demás potencias, en la cual declara que Grecia no pot assistir com espectadora devant los successos de Creta, no sols per deber vers la població cristians, sino també per los sentiments que te vers una població de sa mateixa sanch y religió.

ALEMANIA

Anuncian de Berlin que l' dimecres per lo mati arriba á aquella capital l' archiduch Othon, sent rebut d' una manera solemne per l' Emperador, per tots los prínceps presents á Berlin, los generals y l' embaixador d' Austria Hungria.

Lo corteig se formá en la estació, dirigintse al alcázar, escoltat per un regiment de coracers de la guardia.

Per la nit se celebrá un menjar de familia en Palau, en honor del regi diaspser.

SECCIO OFICIAL

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Segons me participa lo senyor Alcalde de Montroig durant los dias 17, 18 y 19 del actual estar coberta la cobranza del tercer trimestre de la contribució territorial en las horas de costum.

Lo que 's fa públich pera coneixement d' aquets vehins.

Reus 13 de Febrer de 1897.—L' Alcalde, Eusebi Folguera.

Registre civil

del dia 12 de Febrer de 1897

Naciments

María del Carme Mariné Alberich, de Joan y Francisca.—Ramón Martí Ferraté, de Anton y Antonia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous			
Badellas	3	493'400	98'68
Bens	66	896'800	179'32
Cabrits	2	9'200	1'84
Tocinos	15	1082'500	238'15

517'99

Desputllas de bestiar de llana y pel

24'25

Total adeudo 542'24

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Valentí.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy á las 8 del mati tiudrà lloch la Comunió general en Ntra. Senyora del Carme y á dos quarts de 5 de la tarde la funció mensual de costum ab exposició y pregarias.

Sant de demá.—Sant Faustí.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 12

De Newcastle en 12 dias vapor suech «Harrington» de 680 toneladas, ab carbó pera lo Gasómetro tarracense consignat als senyors Vda. y nebot de P. Ferrer y Mary.

Despatxadas

Pera Taganrog, bergantí goleta grech «Thion Dorima», ab lastre.

Pera Port-Vendres pailebot francés «Auna», ab bocoy de vi.

Pera Cette vapor «Resuelto», ab bocoy de vi.

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	65'25	Fransas.	17'75
Exterior.	77'80	Orenses	
Colonial.	96'75	Cubas 1886	95'37
Noms.	26'	Cubas 1890	81'25
Obligacions Alemanas.	61'87	Obs. 6 0/0 Fransa	93'
		Obs. 3 0/0 »	52'25
		Londres	31'70

Nota de las operaciones de Bolsa que 'ns ha facilitat l' agent D. Joaquim Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65'25	Fransas	17'75
Exterior	77'80	Orenses	
Amortisable	96'75	Cubas 1886	95'37
Aduanas	26'	Cubas 1890	81'25
Norts	61'87	Obs. 6 0/0 Fransa	93'
Exterior París	25'80	Obs. 3 0/0 »	52'25
París		Londres	31'70

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan V. lles, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduvi.

Londres	90 d'f.	00'00 diner	8 d'v.	00'00
París	8 d'v.	00'00	Marsella	00'00

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense.		350	0
Industrial Harinera.		600	0
Banch de Reus.		500	0
Manufacturera de Algodon.		400	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		415	0

TELEGRAMAS

Madrid 12.

S' ha rebut á Madrid lo següent telegrama oficial: «Habana, 12.—La columna de Guadalajara, atacá als rebeldes á Arcos Zieno, treyentlos de sas posicions. Regoneixent las trinxeras en lo camp d' acció d' ans d' ahir, trobá la columna 8 insurrectos morts.

La columna tingué 'l comandant Guillén y dos soldats ferits.

En altre regoneixement en la provincia de la Habana, se causaren al enemich sis morts y un presoner, recullint armas y bestiar.

Nosaltres tinguerem contús lo tinent Queipo. A Pinar del Rio tingué 'l enemich tres morts, entre ells lo cabecilla Velez.—Ahumada.»

—Lo resto del discurs del senyor Salmeron, que no hem pogut alcansar en la conferencia telefónica, digué lo següent:

Que 's declarava partidari decidit del partit únich y que una vegada congregats tots los republicans, sino satisfeya sa direcció, que 'l substituissin, pero per medi d' una Assamblea conscient é ilustrada que representés á tots los comités d' Espanya.

—S' ha rebut un telegrama de Port Saïd dihent que ha arribat á aquell port lo «Montevideo».

Lo trasatlántich estava sens novetat. Los passatjers que conduheix, diuhen ab referencia á noticias obtingudas al sortir de Manila, que desisteyen disgustos entre 'ls insurrectes de Cavite.

A la sortida del «Montevideo» de Manila, regnava gran confiança en aquella capital.

Era allí creencia general, que no obstant los elements acumulats á Cavite, no acabarà febrer sense que 'l general Polavieja dongui un cop decisiu á la insurrecció.

Se creu així mateix, que la rebelió no 's prolongará molt temps.

Paris 12.

Comunican de Londres que «The Times» manifesta que no pot probarse que 'ls barcos grechs se presentin en ayguas de Creta ab objecte d' impedir lo desembarch dels turchs.

Afirma que aquells no tenen altre objecte que fer una demostració naval com las demás escuadras europeas.

Afegeix «The Times» que las grans potencias europeas deuen proceder ab rapides y energia y estima que la nota dirigida per la Puerta á las potencias, que atribueix á las reformas per la diplomacia lo que passa á Creta, deu rebutjarse, puix tothom sab que 'l conflicte de Creta ha sigut motivat per las maquinacions de Turquia pera obstruir y falsejar la aplicació de las reformas.

Part de la premsa europea insinúa que Inglaterra anima secretament á Grecia, y que á aixó 's deu la actitud del Govern d' Atenas.

—En los círculs polítichs y diplomáticos, se considera inevitable la intervenció de Fransa y Russia al Orient.

—Telegramas rebuts d' Atenas diuhen que l' entusiasme patriótic y la excitació cundeixen per tot arreu á Grecis, havent arribat á revestir proporcions inesperadas.

A Atenas, los partidaris de la pau, están en minoria.

Lo Rey y 'l poble coincideixen en resolució y energia.

De continuo estalla 'l sentiment popular en plassas y carrers y en los círculs d' Atenas.

Ab actitud extraordinaria 's completa l' armament de la segona escuadrilla de torpeders.

Aquestos y 'ls acorassats sarrparán prompte pera Creta.

La noticia de que 'l Sultán ha donat ordre de que immediatament surtin 20 batallons de la guarnició de Constantinopla, pera acampar á la frontera grega del Elpino y Tesalia, ha produhit un efecte contrari al que 's perseguia.

Lo discurs del President del Consell de Grecia ha sigut la resposta oficial á aquestas disposicions.

S' esperá que la nota acordada en lo Consell presidit per lo Rey, obtindrà de las potencias faorable acullida.

—Se tèm que al arribar los grechs devant dels barcos turchs sia inevitable una colissió, á no ser que s' interposin las potencias europeas, com se creu, impedint lo desembarch dels grechs.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Gran companyia d' ópera italiana dirigida per lo Mtre. D. Güelfo Mazzi y de la que forma part la notable diva Galvani.

Funoió pera avuy.—Despedida de la companyia.—Se posará en escena la preciosa y celebrada ópera en tres actes del immortal mestre Rossini, titulada: IL BARBIERE DE SIVIGLIA.—En la Lliassó de Música cantarà la Sra. Galvani lo «wals de la sombra».

Entrada general 3 rals.—A dos quarts de 9.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

TELEGRAMAS

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (per Villanova y Vilafranca) 4.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. expres, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes (per Vilanova).
 12'11 t. mercancias, segunda y tercera.
 1'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. expres (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora

9'33 m. — 1'04 t. — 3'40 t. — 7'49 y 9'57 nit

De Mora á Reus

4'21 m. — 8'00 m. — 12'02 t. — 6'04 t. — 7'36 n

De Reus á Tarragona

8'30 m. — 9'47 m. — 2 t. — 7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'40 m. — 5'25 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus á Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Vimbodí á Reus

9'58 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ D' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.
 De Barcelona (per Tarragona), 8'30 m.
 De id. directe, 10'30 t.
 De id. id., 1'30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7'30 n.
 De Madrid y Zaragoza, 2'30 t.
 De Lleyda y Huesca, 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y los 6 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra: Deu tenirse present que tots los vapors que condueixen tropas de refora á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5'00 m.
 Pera id. á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2'00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7'00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Mauresa, Sabadell, Tarrassa y sas línias á las 8'00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura á las 4'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.

NOTA. A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucia y Extremadura, que s' deposita en los bussons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde l dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4'10, 9'06 matí; 2'32 y 5'43 tarde.
 Sortidas de Salou: 4'56, 10'46 matí; 5'10 tarde y 7 nit.
 Las horas se regeixen per lo meridià de Madrid.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Febrer de 1897

LINEA DIRECTA PERA 'L RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Febrer directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

ESPAGNE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

Lo dia de Febrer lo vapor **«Les Andes»**
 lo dia 26 de >
 Consignataris á Barcelona, RIOL y C., Plasse de Palácio.—Barcelona.

Diposit de pianos de Coll y Garriga

PIANOS

a cordas creuhadas ab march de ferro y claviller de metall níkelat á 150 duros.

Diferents

MODELS

de construcció moderna

forma elegant

VILLARROEL, núm. 1, pral. Cantonada ronda Sant Antoni.—BARCELONA

Interior del piano

PURIFIQUE VA

EL AIRE PAPEL DE ARMENIA quemando

El mejor de los DESINFECTANTES

En interés de los enfermos y personas que los cuidan, los médicos recomiendan purificar el aire quemando **PAPEL DE ARMENIA**
 Venta: Farmacias, Droguerías y Perfumerías POR MAYOR: CEBRIAN Y C. — BARCELONA